

Agder Sekretariat

Sekretariat for kontrollutvalg i Agder

Postboks 120
4491 Kvinesdal
Bankkonto:
3080 32 25660
Organisasjonsnr.:
988 798 185

Til kontrollutvalgets medlemmer i Lyngdal kommune

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Tid/sted: Mandag 1. februar 2020 kl. 13.00 i kommunestyresalen.

Møtet er et arrangement i regi av kommunen på et offentlig sted, og vil foregå i tråd med smittevernreglene om håndhygiene, avstand og begrenset antall personer. Personer med luftveissymptomer skal ikke komme.

SAKSLISTE:

- SAK 01/21 GODKJENNING AV MØTEBOK FRA 16.11.21
- SAK 02/21 KOMMUNEDIREKTØRENS TILBAKEMELDING PÅ NUMMERERT BREV NR. 1 OG 2 FRA REVISOR
- SAK 03/21 FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL – ORIENTERING FRA REVISOR
- SAK 04/21 PROSJEKTPLAN – FORVALTNINGSREVISJON RUSFOREBYGGING
- SAK 05/21 PRIORITERING AV FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL I 2021 OG 2022 - DRØFTING

REFERATER

FASTE POSTER

Nytt fra revisor:

Videre arbeid i kontrollutvalget:

EVENTUELT

Lyngdal, den 25. Januar 2021

Vidar Skarpeid
Leder

Willy Gill
Utvalgssekretær

Forfall og melding om mulig inhabilitet bes meldt til sekretær på tlf. 90 95 62 46.
Kopi sendt elektronisk til: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og revisor

Eierkommuner:
Bygland, Bykle, Evje og Hornnes,
Farsund, Flekkefjord, Hægebostad,
Iveland, Kvinesdal, Lindesnes,
Lyngdal, Sirdal, Valle, Åseral

Ansatte:
Daglig leder Willy Gill
Telefon: 90 95 62 46
E-post: willy.gill@asekretariat.no

Rådgiver Inger Lise Austrud
Telefon: 91 86 99 75
E-post: inger.lise.austrud@asekretariat.no

Agder Sekretariat

Kontrollutvalget i Lyngdal kommune

Sak: 01/21

Møtedato: 01.02.21

Saksbehandler: Willy Gill

SAK 01/21 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRA MØTE 16.11.20

Vedlegg:

Forslag til møteprotokoll fra møte 16.11.20

Bakgrunn for saken:

Forslag til protokoll fra møte 16.11.20 legges frem for godkjenning.

Forslag til vedtak:

1. Møteprotokoll fra kontrollutvalgets møte 16.11.20 godkjennes.
2. Leder gis fullmakt til å undertegne møteprotokollen.

LYNGDAL KOMMUNE – KONTROLLUTVALGET

MØTEBOK

Møte nr. 05/20

Dato: 16.11.20 kl. 14.00 – 15.30

Sted: Fjernmøte/Teams

<u>Tilstede:</u> Vidar Skarpeid, leder Anne Rakel Haaland, nestleder Thor Håkon Føreland, medlem Torbjørn Ougland, medlem Tordis Alise Blørstad, medlem	<u>Andre til stede:</u> (hele eller deler av møtet) Kommunerevisjonen Vest v/ Monica Nilsen, Sebastien M. Hille Agder Sekretariat v/Willy Gill
<u>Forfall:</u>	

Det var ingen merknader til innkalling eller saksliste.

SAKSLISTE

SAK 18/20 GODKJENNING AV MØTEBOK FRA 05.10.20

SAK 19/20 NUMMERERT BREV NR. 2 FRA REVISOR

SAK 20/20 MØTEPLAN FOR KONTROLLUTVALGET 2021

REFERATER

Ref. 04/20 Kommunestyrevedtak, Plan for forvaltningsrevisjon 2020 - 2023

Ref. 05/20 Kommunestyrevedtak, Plan for eierskapskontroll 2020 - 2023

Referatsakene ettersendes etter kommunestyrets møte 12.11.20.

Drøfting omkring gjennomføring av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

FASTE POSTER

Nytt fra revisor:

Videre arbeid i kontrollutvalget:

EVENTUELT

Underskrift

Vidar Skarpeid

Leder

SAK 18/20 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRA MØTE 05.10.20

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

1. Møteprotokoll fra kontrollutvalgets møte 05.10.20 godkjennes.
2. Leder gis fullmakt til å undertegne møteprotokollen.

Saksfremstilling:

Saksbehandler: Willy Gill

Vedlegg:

Forslag til møteprotokoll fra møte 05.10.20

Bakgrunn for saken:

Forslag til protokoll fra møte 05.10.20 legges frem for godkjenning.

Forslag til vedtak:

1. Møteprotokoll fra kontrollutvalgets møte 05.10.20 godkjennes.
2. Leder gis fullmakt til å undertegne møteprotokollen.

SAK 19/20 NUMMERERT BREV NR. 2 FRA REVISOR

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget ber kommunedirektør om å komme med en skriftlig tilbakemelding på de påpekte forhold i brev fra revisor innen 11. januar 2021.

Saksfremstilling:

Saksbehandler: Willy Gill

Vedlegg:

1. Signert brev nr. 2 fra revisor datert 06.11.20 - foreløpig rapportering vedr. planlegging og interimsrevisjon 2020
2. Signert brev nr. 1 fra revisor 20.05.20
3. Utskrift av sak 14/20 fra kontrollutvalget

Bakgrunn for saken:

I forbindelse med sin interimsrevisjon har revisor kommet med en foreløpig rapportering til kontrollutvalget. I brevet kommenterer diverse forhold som er tatt opp i nummerert brev nr. 1 av 20. mai 2020.

I brev nr. 2 tar revisor opp følgende:

1. Forhold tatt opp i nr. brev 1
2. Kommuneloven §14-2 d) og e) og §14-3 (økonomireglement, finansreglement og rapportering finansforvaltning)
3. Innkjøpsreglement

Når revisor kommer med skriftlige merknader i nummerert brev er det etablert rutine at kommunedirektør skal svare ut disse merknadene skriftlig. På tidligere møte har kommunedirektøren gitt en muntlig redegjørelse om forholdene berørt i brev. nr. 1. Det er ansatt ny kommunalsjef for økonomi og kontrollutvalget har gitt utsatt frist for tilbakemelding på brev nr. 1 fra revisor til etter nyttår.

Det vil være naturlig at kommunedirektør svarer ut også de nye punktene i brev nr. 2 på første møte i 2021.

Revisor vil presentere innholdet i brev. nr. 2 i møtet.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget ber kommunedirektør om å komme med en skriftlig tilbakemelding på de påpekte forhold i brev fra revisor innen 20. januar 2021.

SAK 20/20 MØTEPLAN FOR KONTROLLUTVALGET 2021**Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:**

Møteplan for kontrollutvalget for 2021 vedtas med følgende møter:

Møter i Lyngdal KU 2021
18. januar kl. 13.00
22. mars kl. 13.00
10. mai kl. 13.00
6. september kl. 13.00
25. oktober kl. 13.00
6. desember kl. 13.00

Saksfremstilling:**Saksbehandler: Willy Gill****Vedlegg:****Bakgrunn for saken:**

Det legges opp til 6 møter i 2021, 3 på våren og 3 på høsten.

Møter i Lyngdal KU 2021
1. februar kl. 13.00
22. mars kl. 13.00
10. mai kl. 13.00
6. september kl. 13.00
25. oktober kl. 13.00
6. desember kl. 13.00

Politisk møteplan for Lyngdal kommune er ikke fastsatt ennå. Derfor må kontrollutvalget eventuelt justere sin møtedato i mai for å få det til å passe med formannskapet og kommunestyrets behandling av årsregnskapet for 2020.

Forslag til vedtak:

Møteplan for kontrollutvalget for 2021 vedtas.

SAK 21/20 BESTILLING AV FORVALTNINGSREVISJON RUSFOREBYGGING BARN OG UNGDOM

Forvaltningsrevisor presenterte følgende forslag til hovedproblemstilling og underspørsmål.

Hovedproblemstilling:

I hvilken grad arbeider kommunen for å forebygge misbruk av rusmidler blant barn og ungdom i Lyngdal?

Aktuelle spørsmål:

- *Hvordan kartlegger kommunen rusmisbruk blant barn og ungdom?*
- *Har kommunen utarbeidet og iverksatt tilstrekkelige planverk og tiltak for å forebygge misbruk av rusmidler blant barn og ungdom?*
- *I hvilken grad samordnes forebyggende tiltak fra ulike aktører i Lyngdal?*
- *Hvordan evalueres kommunens eget arbeid med rusforebygging for barn og ungdom?*

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjonsprosjektet Rusforebygging med følgende hovedproblemstilling:

I hvilken grad arbeider kommunen for å forebygge misbruk av rusmidler blant barn og ungdom i Lyngdal?

Forslag til prosjektplan fremlegges for kontrollutvalget i neste møte 18. januar 2021.

REFERATER

Ref. 04/20 Kommunestyrevedtak, Plan for forvaltningsrevisjon 2020 - 2023

Ref. 05/20 Kommunestyrevedtak, Plan for eierskapskontroll 2020 - 2023

FASTE POSTER

Nytt fra revisor:

Videre arbeid i kontrollutvalget:

EVENTUELT

Bestilling av forvaltningsrevisjon – Rusforebygging

Konklusjon:

Kontrollutvalget besluttet å ta dette opp som sak 21/20.

Agder Sekretariat

Kontrollutvalget i Lyngdal kommune

Sak: 02/21

Møtedato: 01.02.21

Saksbehandler: Willy Gill

**SAK 02/21 KOMMUNEDIREKTØRENS TILBAKEMELDING PÅ NUMMERERT
BREV NR. 1 OG 2 FRA REVISOR**

Vedlegg:

1. Svarebrev med vedlegg fra kommunedirektør datert 7. januar 2021
2. Signert brev nr. 2 fra revisor datert 6. november - foreløpig rapportering vedr. planlegging og interimrevisjon 2020
3. Signert brev nr. 1 fra revisor datert 20. mai 2020

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget har i løpet av 2020 mottatt to nummererte brev fra revisjonen. Kommuneloven regulerer i hvilke tilfeller revisor skal orientere kontrollutvalget gjennom slike brev.

Kommunelovens § 24-7 lyder som følger:

§ 24-7. Skriftlige påpekninger fra regnskapsrevisor

Revisor skal gi skriftlige meldinger om

- a) vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon*
- b) vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger*
- c) vesentlige mangler ved den økonomiske internkontrollen*
- d) manglende eller mangelfull redegjørelse i årsberetningen for vesentlige budsjettavvik*
- e) enhver mislighet*
- f) hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som kommunen eller fylkeskommunen skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte*
- g) hvorfor han eller hun sier fra seg revisjonsoppdraget.*

Meldinger som nevnt i første ledd skal sendes i nummerte brev til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren.

Hvis revisor avdekker eller på annen måte blir kjent med misligheter, skal han eller hun straks melde fra om det etter første ledd bokstav e. Når saksforholdet er nærmere klarlagt, skal revisor sende et nytt brev til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren.

Revisor skal årlig gi en skriftlig oppsummering til kontrollutvalget om forhold som er tatt opp etter første ledd, men som ikke er rettet opp eller som ikke er tilstrekkelig fulgt opp.

Nr. brev nr. 1 og 2 følger som vedlegg til saken. Det vises til disse for nærmere beskrivelse av hva revisor har tatt opp.

Kontrollutvalget har behandlet de nummererte brevene i tidligere møter. Der har administrasjonen muntlig orientert om de påpekte forholdene og om planlagt/gjennomført

oppfølging av disse. Utvalget har gitt administrasjonen frist til januar 2021 med å komme med en skriftlig tilbakemelding på sin oppfølging.

Svarbrev fra administrasjonen ble mottatt 8. januar. Vedlagt svaret fulgte også forslag til nytt økonomireglement og nytt finansreglement.

Administrasjonen vil også være til stede på kontrollutvalgets møte 1. februar for å presentere svarbrevet og svare på eventuelle spørsmål.

Revisor vil også være til stede på møtet og vil bli gitt anledning til å kommentere svarbrevet fra administrasjonen.

Vurdering:

Det synes som om administrasjonen har svart ut de forholdene som er tatt opp i brevene fra revisor. Sekretariatet har ingen spesielle merknader til kommunedirektørens svarbrev.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens skriftlige tilbakemelding datert 07.01.21 til orientering.

Kontrollutvalget i Lyngdal kommune
PB 353
4577 LYNGDAL

Deres ref:	Vår ref:	Saksbehandler:	Direkte telefon:	Arkivkode:	Dato:
	2020/8555-1	Elin Rugland Falkum		210	07.01.2021

Svar på nummererte brev fra revisjonen

Viser til sak 19/20 i kontrollutvalget og med dette tilbakemelding på punkter i nummerert brev nr.1 og nr. 2 fra kommunerevisjonen vest.

Punkter i brev nr 1:

«Budsjetttavvik i drift for sektoren «Helse og omsorg» for 2019.

Vi har i 2020 foretatt budsjettjusteringer i både 1. og 2. tertial. Investeringer ble også justert i siste kommunestyret i desember. Det har siden august også vært månedlige rapportering på drift fra virksomhetsledere til kommunedirektør/kommunalsjef økonomi er vesentlig avvik skal kommenteres.

I 2021 vil vi fokusere på å ha opplæring i økonomi og økonomioppfølging i hver virksomhet. Målet er å øke kunnskapen til hver virksomhetsleder. Dette for å ha bedre forståelse og oversikt over den økonomiske situasjonen til enhver tid.

Noe avvik vil det uansett bli da budsjett er en prognose og regnskapet stort sett aldri vil bli helt som forutsatt, men vi vil følge opp dette så godt som mulig fremover.

Selvkost havn og havnelovens krav om sikring av havnekapitalen

Avdelingen for plan og næring som har ansvaret for havna har jobbet tett med Momentum (selskap vi bruker på selvkost på vann og avløp) denne høsten for å få dette på plass. Det skal nå være riktig i 2020-regnskapet. Vi kommer også med forslag til fordeling på nye fondskontier for 2020. Vi skal ha en gjennomgang av regnskapet for 2020 i begynnelsen av januar.

Prosjektregnskap/attestasjoner

Det jobbes med å få en oversikt over dette i årsavslutningen. Det er sendt ut informasjon til alle virksomhetsledere om at alle prosjektregnskap skal kontrolleres av økonomiavdelingen før de sendes til revisjonen. Vi utarbeider nå også en oversikt over alle prosjektregnskap/attestasjoner slik at økonomiavdelingen har oversikt over hva som skal leveres.

Arbeidet med «Tilskudd ressurskrevende» begynte før jul. Vi har hatt en gjennomgang av rutiner og laget felles mal for alle. Vi mener at dette nå blir ivaretatt på en god måte.

Fylkeskommunale veiprosjekt med tilhørende avgiftsbehandling

Vi vil så langt det er mulig for framtiden sikre at saksbehandling knyttet til blant annet ansvar, finansiering og merverdiavgift blir ivaretatt i forkant av beslutning om gjennomføring av tilsvarende prosjekt. Kommunen er ellers i dialog med fylkeskommunen om de igangsatte prosjektene og jobber med å få dette på plass.

Punkter i Brev nr 2)

Kommunestyret skal iht kommunelovens § 14-2 d) og e) vedta økonomireglement og finansreglement. Disse er per dd ikke utarbeidet og vedtatt i kommunen.

Begge reglementene er nå utarbeidet. Økonomireglementet kunne blitt behandlet av Kommunestyret den 17.12.20, men pga budsjettbehandling som er en stor og tidkrevende sak, valgte vi å utsette dette til første kommunestyret etter nytt år. Finansreglementet vil også bli lagt fram i første kommunestyremøte. Dette er gjennomgått av en ekstern uavhengig part slik loven krever det.

Innkjøpsreglement

Det jobbes nå med å få på plass et innkjøpsreglement for Lyngdal kommune. Målet er å også få dette opp i første kommunestyret i 2021. Inntil videre er det Audnedal kommune sitt reglement som benyttes og gjeldende lover og forskrifter.

Vennlig hilsen

Elin Rugland Falkum
Kommunalsjef

Brevet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Økonomireglement Lyngdal kommune

Vedtatt kommunestyret XXXXXX

Økonomireglement for Lyngdal Kommune

Innhold

Generelt om økonomireglementet.....	3
Bakgrunn	3
Formål.....	3
Inndeling.....	3
Oppdateringer	3
Kommunens plan- og økonomisystem.....	3
Kommuneplanens langsiktige del	4
Økonomiplan/årsbudsjett.....	4
Tertialrapporter.....	4
Intern rapportering.....	4
Årsregnskap, årsberetning og nasjonal rapportering.....	5
Årshjul for rapportering.....	5
Årsbudsjett og økonomiplan	5
Oppstilling og fordeling.....	6
Disposisjonsfullmakter i budsjettsaker	7
Økonomisk kontroll og fastsetting av finansielle måltall	7
Kommunestyrets plikter	8
Måltall.....	8
Investering	8
Drift:.....	8
Delegasjonsreglement i budsjettsaker	9
Drift:.....	9
Disponering av områdenes overskudd/underskudd i regnskapsavslutningen.....	9
Overskudd	9
Underskudd	10
Strykninger	10
Økonomimodellen og kontoplan	11
Økonomimodellen.....	11
Kontoplanen – internt og eksternt.....	11
Internt	11
Arten	11

Ansvar	11
Funksjon.....	11
Prosjekt.....	11
Diverse	12
Balansen.....	12
Eksternt.....	12

Generelt om økonomireglementet

Bakgrunn

Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven), LOV-2018-06-22-83, og forskrifter FOR-2019-06-07-714 danner grunnlaget for økonomireglementet.

Formål

Formålet med økonomireglementet er å:

- bidra til en effektiv og forsvarlig økonomiforvaltning i kommunen
- bidra til en bedre økonomistyring
- bidra til å utarbeide samordnete og realistiske planer for egen virksomhet og økonomi, og for lokalsamfunnets utvikling
- gi de folkevalgte et tilfredsstillende beslutningsgrunnlag

Inndeling

Økonomireglementet er delt inn i følgende kapitler:

- Generelt om økonomireglementet
- Kommunens plan- og økonomisystem
- Årsbudsjett og økonomiplan
- Delegasjonsreglement i budsjettsaker
- Økonomimodellen og kontoplan

I tillegg vedtar kommunestyret kommunens reglement for finansforvaltning som en egen sak.

Oppdaterte versjoner av kommunens rutiner innen økonomi skal være lett tilgjengelig gjennom det elektroniske kvalitetssystemet compilo. Avvikshåndtering skjer gjennom den løpende regnskapsoppfølgingen og økonomirapporteringene til kommunestyret.

Oppdateringer

Kommunes økonomireglement skal være gjenstand for løpende oppdateringer og godkjennes av kommunestyret minst en gang hver valgperiode.

Kommunens plan- og økonomisystem

Det kommunale økonomisystemet består av 5 hovedelementer:

- Kommuneplanens langsiktige del
- Økonomiplan/årsbudsjett
- Tertialrapporter
- Intern rapportering
- Årsregnskap, årsberetning og nasjonal rapportering
- Årshjul for rapportering

Kommuneplanens langsiktige del

Kommuneplanens langsiktige del trekker opp målsettinger og hovedprioriteringer for kommunen. Kommuneplanen har et 12 års perspektiv. Kommunens planstrategi behandles i hver kommunestyreperiode. Det tas opp behovet for rullering av kommuneplanen.

Økonomiplan/årsbudsjett

Økonomiplanen har et 4-årig perspektiv og rulleres hvert år. Økonomiplanen utarbeides med bakgrunn i vedtatte kommunale planer og innenfor de økonomiske rammer som gjelder for planperioden.

De totale drifts- og investeringsrammer vil være avgjørende for når i planperioden prioriterte tiltak/prosjekter kan realiseres.

Ved budsjettering av investeringsprosjekter skal også driftsmessige konsekvenser av prosjektene innarbeides i budsjett og økonomiplan.

Årsbudsjettet er identisk med første året i økonomiplanen.

Økonomiplanen og årsbudsjettet behandles med vedtak i kommunestyret i desember.

Tertialrapporter

I henhold til kommunelovens § 14-5 så skal Kommunedirektøren minst to ganger i året rapportere til kommunestyret om utviklingen i inntekter og utgifter, sammenholdt med årsbudsjettet. Dette gjelder både drift og investering.

Hvis utviklingen tilsier vesentlige avvik, skal Kommunedirektøren foreslå endringer i årsbudsjettet.

Gjennom året rapporteres det til kommunestyret:

- 1. tertialrapport pr 30.04.
- 2. tertialrapport pr 31.08.

I forbindelse med rapporteringene foretas det budsjettreguleringer etter behov.

Intern rapportering

Ut over tertialrapportering skal det minst hver 2.mnd rapporteres på drift, utviklingen i inntekter og utgifter, sammenholdt med årsbudsjettet. Avdelingsleder skal rapportere til sin virksomhetsleder. Virksomhetsledere og kommunalsjefer videre til kommunalsjef økonomi. Rapporteringen skal være i henhold til mal fastsatt av kommunedirektøren. Kommunalsjef økonomi utarbeider en samlet rapport til kommunaldirektøren som danner grunnlag for tertialrapportene.

Kommunedirektøren kan innføre hyppigere rapportering ved behov.

Årsregnskap, årsberetning og nasjonal rapportering

Kommunen er pålagt å gi løpende informasjon om ressursbruk og tjenesteproduksjon til bruk i nasjonale informasjonssystemer, rapportering i KOSTRA (KOMMUNE-STAT-RAPPORTERING), jfr. kommuneloven § 16-1 og forskrift om rapportering per 22.02. hvert år.

Kommunestyret skal behandle årsregnskapet innen 30.06. påfølgende år, jfr. kommuneloven § 14-3 og regnskapsforskriften § 10.

Kommunedirektøren skal utarbeide årsberetning innen 31.03.

Kommunedirektøren skal i tillegg til å avlegge regnskap for kommunen, også utarbeide konsolidert regnskap, der regnskap for kommunale foretak inngår.

Årshjul for rapportering

Oppsummert vil følgende frister og rapporteringsdato gjelde i forhold til plan- og økonomisystemet:

Sak	Rapportdato	Frist
Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan		Ca 5.11
1.tertial	30.04.	Ca 3 uker etter rapportdato
2.tertial	31.08.	Ca 3 uker etter rapportdato
Månedrapportering	28.02., 30.6, 31.10	Ca 5 dager etter rapportdato
Avleggelse av årsregnskap	31.12.	22.02.
Utarbeidelse av årsberetning		31.03.
Vedtatt i kommunestyret om årsregnskap og årsberetning		30.06.

Årsbudsjett og økonomiplan

Formålet med utarbeidelse av årsbudsjett og økonomiplan er å realisere målsetninger fastsatt i kommuneplanens langsiktige del, planlegge nye tiltak og føre kontroll med kommunens ressurstilgang og ressursbruk. Budsjettarbeidet vil også gi informasjon om virkningene av fortsatt drift på dagens nivå.

Ansvar for å utarbeide en helhetlig økonomiplan/årsbudsjett ligger hos Kommunedirektøren.

Formannskapet har ansvaret for å utarbeide en innstilling til kommunestyret i økonomiplan- og årsbudsjettsaken.

Økonomiplanen skal:

- gjelde for fire år
- angi hvilken retning kommunen tenker å gå i fremtiden
- danne grunnlag for årsbudsjettene

- følge opp og videreføre satsingsområder som er trukket opp i kommuneplanens langsiktige mål, målstyringsdokumenter og sentrale vedtak som er gjort

Årsbudsjettet skal:

- utgjøre første året i økonomiplanen og gjelde for ett år
- bygge på prioriteringer i økonomiplanen
- være bevilgningsdokument dvs. at vedtatt budsjett angir hvilke netto rammer kommunestyret har bevilget til kommunens virksomhet det kommende året. Rammene er bindende for rammeområdene.

Økonomiplanen og årsbudsjettet innlemmes i samme dokument. Tidsplan for arbeidet:

Ledergruppa starter budsjettarbeidet	mars
Strategikonferanse med kommunestyret	mai/ juni
Rundskriv fra kommunedirektøren	juni
Administrativ behandling i enhetene og stabene	august - september
Frist for enhetene og stabene	Ca 1. oktober
Kommunedirektørens forslag presenteres	Ca 1.november
Formannskapet	november/desember
Hovedutvalgene	november/desember
Kommunestyret	desember

Oppstilling og fordeling

Kommunestyret skal vedta driftsbudsjettet på nettoramme innen rammeområdene og investeringsbudsjettet for det enkelte prosjekt.

Økonomiplanen skal vedtas netto innen rammeområdene på lik linje med årsbudsjettet.

Kommunen opererer med følgende rammeområder:

- Kommunedirektørens stab
- Barnehager
- Skole 1.-7.trinn
- Skole 8.-10.trinn og voksenopplæring
- Teknisk tjenester
- Kultur
- Arealforvaltning og miljø
- Habilitering
- Forebygging og livsmestring
- Servicesenter helse og velferd
- Hjemmetjenester

- Institusjonstjenester
- Fellesområde

Innenfor hvert rammeområde er det flere områder fordelt på ansvar fastsatt i den interne kontoplanen. Virksomhetsleder kan flytte budsjettmidler internt innenfor sitt rammeområde.

Disposisjonsfullmakter i budsjettsaker

I dette økonomireglement tas det utgangspunkt i at kommunestyret vedtar nettorammer pr virksomhet. Dette medfører at man gjennom budsjettrapportene gjennom året må periodisere budsjettet for å kunne vurdere om nettorammen på et gitt tidspunkt er overskredet eller om man er innenfor de vedtatte bevilgninger.

Har en virksomhet overskredet det periodiserte budsjettet må Kommunedirektøren vurdere om overskridelsene er av en slik art at faren for at kommunestyrets bevilgning på årsbasis ikke er tilstrekkelig. Kan ikke overskridelsen, etter kommunedirektørens vurdering dekkes inn i løpet av året, eller av fondsreserver for rammeområdet, skal kommunestyret orienteres.

Kommunedirektøren vurderer om det skal fremmes sak om tilleggsbevilgning. Dette skjer som hovedregel i tertialrapportene. Hvis utviklingen tilsier vesentlige avvik, skal kommunedirektøren foreslå endringer i årsbudsjettet jfr kommunelovens §14-5.

Behandling av økonomiplanen og årsbudsjettet skal skje i henhold til kommuneloven §§ 14-3, og budsjettforskriften §§ 3 og 4.

Økonomisk kontroll og fastsetting av finansielle måltall

Ny kommunelov stiller krav til økonomisk kontroll og styring. Kommunestyret skal i økonomiplanen vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale planer skal følges opp. Jfr. § 14-4 avsnitt I.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal vise kommunestyrets prioriteringer og bevilgninger og de målene og remissene som økonomiplanen bygger på, samt utvikling i kommunens økonomi, utvikling i gjeld og langsiktige forpliktelser. Jfr. § 14-4 avsnitt II.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige. Jfr. § 14-4 avsnitt III.

Kommunestyrets plikter

Måltall

For at kommunen skal ha så god økonomistyring som mulig bør følgende hovedprinsipper og måltall for kommunens økonomi gjelde – **vedtatt KS dato:**

- Netto driftsresultat på minimum 1,75% av driftsinntektene
- Frie driftsfond på minimum 8-10% av driftsinntektene (verdireguleringsfond og bufferfond regnes ikke med her).
- Lånegjeld på maksimum 75% av driftsinntektene. Størrelsen på lånegjelden skal sees i sammenheng med størrelsen på kapitalfondet.

En sunn og bærekraftig kommuneøkonomi tilsier positive netto driftsresultater, ikke for høy lånegjeld og et disposisjonsfond som overstiger premieavvik i balanseregnskapet.

Investering

Kommunestyret skal vedta investeringsbudsjettets inntektsside (finansiering) og fordele rammen på de enkelte prosjektene.

Drift:

Kommunestyret skal fatte vedtak i årsbudsjettsaken i henhold til kommuneloven § 14-2 og budsjettforskriften § 4. Av budsjettvedtaket skal nettobevilgning pr. rammeområde komme frem. Kommunestyret skal i tilknytning til den økonomiske rammen gi mål og premisser for tildelingen, jfr. kommuneloven § 14-4.

Mål og premisser skal utarbeides i den grad de er nødvendige for å klargjøre hva kommunestyret ønsker å oppnå med bevilgningen.

Kommunestyret må selv foreta endringer i budsjettposter som gjelder:

- frie disponible inntekter (skatt, rammetilskudd mv.)
- finansutgifter/-inntekter, renter og utbytte
- til finansiering av utgifter ført opp i investeringsbudsjettet
- bruk og avsetninger til generelt disposisjonsfond

Kommunestyret skal selv foreta budsjettjusteringer dersom det rapporteres om behov for rammeendringer.

Delegasjonsreglement i budsjettsaker

Fullmakten etter dette reglement er begrenset til budsjettsaker som ikke omfatter:

- tiltak som antas å påføre kommunen økonomiske forpliktelser utover økonomiplanens rammer
- tiltak som strider mot de mål, premisser og prioriteringer som er lagt til grunn for kommunestyrets vedtak

Med de begrensninger som følger av ovenstående samt budsjettforskriftene, gjelder følgende fullmakter:

Drift:

Kommunedirektøren gis fullmakt til å:

- disponere bundne driftsfond
- fordele kommunestyrets nettoramme på ulike ansvar, funksjoner og arter innenfor alle rammeområder, samt å foreta budsjettendringer innen de samme rammeområder
- foreta tekniske justeringer mellom rammeområdene som f.eks fordeling av lønnsreserve, pensjon, korrigeringer mellom rammeområdene.
- disponere «øremerkede» disposisjonsfond til formålet til fondet. Disponeringen av midlene skal i utgangspunktet ikke benyttes til å øke driftsnivået, men brukes til å finansiere ekstraordinære tiltak.
- Avsette/bruk av ubundne investeringsfond
- Å fordele kommunestyret sin nettoramme på de ulike ansvar og arter innenfor alle virksomhetene samt å foreta budsjettendringer innenfor de samme virksomheter. Det er en forutsetning at endringer i inntekter/utgifter som er vesentlige, eller må antas å ha politisk interesse, likevel skal legges fram for kommunestyret/formannskapet/hovedutvalg, selv om de egentlig kunne vært behandlet administrativt.
- Foreta avsetning og bruk av bufferfond og verdireguleringsfond ihht retningslinjer fastsatt i finansreglementet.

I henhold til kommunelovens § 14-5 er det ikke til hinder for at kommunestyret kan gi et underordnet organ myndighet til å avgjøre at deler av en bevilgning i driftsbudsjettet skal benyttes til å finansiere utgifter i investeringsbudsjettet.

Det er en forutsetning at endringer i inntekter/utgifter som er vesentlige eller av prinsipiell karakter, likevel skal legges fram for kommunestyret/formannskapet.

Disponering av områdenes overskudd/underskudd i regnskapsavslutningen

Overskudd

Med overskudd (mindreforbruk) menes at et område har en nettoutgift som er mindre enn bevilget budsjetttramme.

Under forutsetning av at kommunen som helhet har et udisponert netto driftsresultat, vil Kommunedirektøren vurdere om området får beholde hele eller deler av overskuddet.

Vurdering og anbefaling til vedtak legges frem for kommunestyret i forbindelse med behandling av regnskapet.

Hvis en resultatenhet mottar vesentlige ekstraordinære inntekter, skal dette kommenteres særskilt i rapporteringen til kommunestyret.

I henhold til ny kommunelov så skal kommunedirektøren avsette overskudd til disposisjonsfond før regnskapet avlegges.

Underskudd

Med underskudd (merforbruk) menes at området har en nettoutgift som er større enn bevilget budsjettramme.

Et underskudd skal vurderes inndecket fra områdets budsjettramme i påfølgende budsjettår eller senest det andre året etter at det oppsto jfr. Kommuneloven § 14-1. Spesielle forhold kan imidlertid føre til at hele eller deler av underskuddet dekkes sentralt, dvs. at området ikke trekkes i påfølgende års budsjettramme. Vurdering og anbefaling til vedtak legges frem for kommunestyret i forbindelse med behandling av regnskapet.

I henhold til ny kommunelov så skal kommunedirektøren dekke eventuelt merforbruk før regnskapet avlegges.

Strykninger

Rent teknisk skal driftsregnskapet avsluttes i tråd med budsjettet og eventuelt reglement. Dersom denne anvendelsen medfører regnskapsmessig merforbruk (underskudd), skal den foreløpige anvendelsen revurderes. Revurderingen er regulert i regnskapsforskriftens (§ 9, første ledd for driftsregnskapet), og er omtalt som strykninger. Strykninger gjennomføres inntil merforbruket (underskuddet) reduseres mest mulig, eller elimineres helt. Man skal ikke gjennomføre strykninger som gir en merinntekt (overskudd).

Kommunedirektøren kan foreta strykninger som følger:

Hvis driftsregnskapet viser et merforbruk skal dette reduseres så mye som mulig ved å:

- 1) Stryke overføring til investering
- 2) Stryke avsetning til disposisjonsfond
- 3) Stryke inndekning av tidligere års merforbruk.

Hvis investeringsregnskapet viser et merforbruk skal merforbruket reduseres så mye som mulig ved å:

- 1) Stryke overføring fra drift
- 2) Stryke bruk av lån
- 3) Stryke bruk av ubundet investeringsfond

Økonomimodellen og kontoplan

Økonomimodellen

Regnskapet og budsjettet blir delt inn i følgende hoveddeler:

- Bevilgningsbudsjett/-regnskap, som består av
 - o Investeringsbudsjett/-regnskap
 - o Driftsbudsjett/-regnskap
- Balanseregnskap

Budsjettet settes opp i henhold til obligatoriske skjemaer i budsjettforskriftens § 12. Regnskapet føres i egne skjemaer i henhold til regnskapsforskriftens § 4. I tillegg gis noteopplysninger spesifisert i regnskapsforskriftens § 5 og i egen kommunal regnskapsstandard nr. 6. Balansen settes opp i henhold til skjema i regnskapsforskriften.

Kontoplanen – internt og eksternt

Internt

Ved bokføring i investerings- og driftsregnskapet benyttes kontostreng som består av følgende begreper:

- Art
- Ansvar
- Funksjon
- Prosjekt
- Aktivitet

Arten

Beskriver type ressursinnsats som benyttes for å produsere en tjeneste (for eksempel lønn, forsikring). På noen områder er det anvendelsesområdet som beskriver arten (for eksempel undervisningsmaterieell, kontorutgifter). Artene består av fem siffer hvor det første bestemmer kontoklasse (1=drift, 3=investering). Neste 3 siffer utgjør artskonto i KOSTRA.

Ansvar

Brukes for å vise hvem som har det budsjettmessige ansvaret for de utgifter og inntekter som bokføres. Hvert ansvar består av fire siffer. Ansvarene er knyttet til en avdeling, og det er avdelingsleder som har budsjettansvar for tilhørende ansvar.

Funksjon

Skal vise hva som produseres med ressursene (for eksempel grunnskole). Funksjonen består av fire siffer.

Prosjekt

Brukes bl.a. for å samle inntekter og utgifter på tvers av funksjoner og ansvar og brukes også til å spesifisere inntekter og utgifter knyttet til bestemte prosjekter. Dette er obligatorisk for investeringsprosjektene. Prosjektbegrepet skal også brukes for driftsprosjekter der det kreves.

Diverse

Brukes blant annet for å samle inntekter og utgifter under et investeringsprosjekt igjen.

Balansen

Er stilt opp etter de regler som gjelder for balanseoppstilling i vedlegg til regnskapsforskriften.

Eksternt

Kommunelovens §§ 16-1 og 16-2 pålegger kommunene å rapportere regnskapstall kvartalsvis, og ved årets slutt. Egen forskrift definerer hvordan dette gjøres, og det gis også ut egen veiledning årlig fra departementet.

Den interne kommunale kontoplanen er bygget opp med bakgrunn i obligatorisk oppbygging i KOSTRAS konto- og funksjonsinndeling. Kommunene må rapportere sine drifts- og investeringsregnskap på to dimensjoner, fordelt på to kontoklasser. Det er tresifrede koder for arter og funksjoner. Foran funksjonskoden rapporteres et siffer for drift (1) og et for investering (0).

Balansen er også bygget opp med bakgrunn i KOSTRAS krav til rapportering på ulike hoved- og undergrupper av balanseposter. Det lages også egne begreper knyttet til sektorinndeling, som kun benyttes i ekstern rapportering.

LYNGDAL
KOMMUNE

Finansreglement Lyngdal kommune

Vedtatt av Kommunestyret den
XXXXXX

Innhold

1	1. Formål, målsetting, lovhjemler og risiko	3
1.1	Formål	3
1.2	Hvem reglementet gjelder for	3
1.3	Hjemmel	3
1.4	Gyldighet	3
1.5	Generelle rammer og begrensinger	3
2	Avkastningsmål, rammer og begrensninger som gjelder for finansforvaltningen av midler som skal forvaltes med lav risiko og høy likviditet. (kortsiktig likviditet)	4
2.1	Formål	4
2.2	Hovedprinsipper i finansstrategien for midler som skal forvaltes med lav risiko og høy likviditet	4
2.3	Innskudd i bank	5
2.4	Rentefond	5
2.5	Direkte eie av verdipapirer	5
3	Rammer og retningslinjer for forvaltning av gjeldporteføljen og øvrige finansieringsavtaler	5
3.1	Formål	5
3.2	Låneopptak	6
3.3	Refinansiering	6
3.4	Rentebinding og bruk av sikringsinstrumenter	6
4	Rammer og retningslinjer for plassering av midler med lang tidshorisont (langsiktig likviditet)	7
4.1	Formål	7
4.2	Hovedprinsipper i finansstrategien	7
4.3	Avkastningsmål	7
4.4	Rammer for plasseringer og regler for forvaltning	7
4.5	Verdiregulering og bufferfond	8
5	Rapportering	9
6	Etiske retningslinjer	9

1. Formål, målsetting, lovhjemler og risiko

1.1 Formål

Kommunens formål med finansreglementet er å lage rammer og retningslinjer for hvordan kommunens finansielle midler og finansielle forpliktelser skal forvaltes. Bestemmelsene skal hindre kommunen i å ta en vesentlig finansiell risiko i finans- og gjeldsforvaltningen, og sikre at løpende betalingsforpliktelser kan innfris ved forfall. Finansreglementet skal også inneholde bestemmelser om hvilke avkastningsmål som skal ligge til grunn for finansforvaltningen.

1.2 Hvem reglementet gjelder for

Reglementet gjelder for Lyngdal kommune. Reglementet gjelder også for virksomhet i kommunale foretak etter kommuneloven kapittel 9 og interkommunalt politisk råd etter kommuneloven kapittel 18 og kommunalt oppgavefellesskap etter kapittel 19. I den grad disse virksomhetene har en egen finans- og gjeldsforvaltning skal denne utøves i tråd med dette reglementet, eller i tilfellet med interkommunalt samarbeid, etter et omforent finansreglement som er godkjent av kommunestyret.

1.3 Hjemmel

Dette reglementet er utarbeidet på bakgrunn av:

- Lov om kommuner og fylkeskommuner av 22. juni 2018 §14-13
- Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning (sist endret 01.01.2017)

1.4 Gyldighet

Reglementet trår i kraft fra 1.1.2021 og gjelder inntil nytt Finansreglementet blir vedtatt av kommunestyret.

Kommunedirektøren skal fortløpende vurdere om det er nødvendig å endre finansreglementet for å unngå vesentlig finansiell risiko og overholde betalingsforpliktelsen.

1.5 Generelle rammer og begrensinger

Kommunestyret skal selv gjennom fastsettelse av dette finansreglement, ta stilling til hva som er tilfredsstillende avkastning og vesentlig finansielle risiko, jfr. kommunelovens §14-13

Det tilligger Kommunedirektøren å inngå avtaler i overensstemmelse med dette reglementet.

Det tilligger Kommunedirektøren med hjemmel i dette finansreglement, å utarbeide nødvendige fullmakter/instrukser/rutiner for de enkelte forvaltningsformer som er i overensstemmelse med kommunens overordnede økonomibestemmelser. Fullmakter gitt til Kommunedirektøren i dette dokument kan videre delegeres av rådmannen.

Finansielle instrumenter og/eller produkter som ikke er eksplisitt tillatt brukt gjennom dette reglementet, kan ikke benyttes i kommunens finans- og gjeldsforvaltning.

Kommunen kan i sin finans- og gjeldsforvaltning benytte seg av andre finansielle instrumenter, såkalte avledede instrumenter/derivater. Slike instrumenter skal være konkret angitt under de enkelte forvaltningsformer og må benyttes innenfor risikoramme for underliggende aktiva eller gjeld og skal inngå ved beregning av finansiell risiko.

Plassering av kommunens midler i verdipapirer, skal skje ihht etiske kriterier. Kriteriene er beskrevet under pkt 6. Så langt det er praktisk mulig skal disse etiske kriterier også gjelde for plasseringer i verdipapirfond.

Rammer for forvaltning av henholdsvis kommunens midler med lav risiko og høy likviditet, gjeldsporteføljen og midler som forvaltes med lang tidshorisont, omtales i fortsettelsen hver for seg.

Kommunedirektøren kan inngå avtaler om forvaltning eller annen rådgivning knyttet til finans- og gjeldsforvaltningen i Lyngdal kommune.

2. Avkastningsmål, rammer og begrensninger som gjelder for finansforvaltningen av midler som skal forvaltes med lav risiko og høy likviditet. (kortsiktig likviditet)

2.1 Formål

Kommunen skal til enhver tid ha midler med lav risiko og høy likviditet (inkludert trekkrettigheter) til å dekke løpende forpliktelser.

Plassert overskuddslikviditet skal over tid gi en god og konkurransedyktig avkastning innenfor definerte krav til likviditet og risiko, hensyntatt tidsperspektiv på plasseringene.

Avkastningsmål for ledig likviditet og andre midler med lav risiko og høy likviditet, som trengs til dekning av kommunens løpende forpliktelser de neste tre måneder er kommunens innskuddsrente (3 mnd Nibor +/- margin) hos hovedbankforbindelse. Avkastningsmål for ledig likviditet og andre midler med lav risiko og høy likviditet, utover hva som trengs til dekning av kommunens løpende forpliktelser de neste tre måneder er kommunens innskuddsrente (3 mnd Nibor +/- margin) hos hovedbankforbindelse pluss 0,10 %-poeng.

2.2 Hovedprinsipper i finansstrategien for midler som skal forvaltes med lav risiko og høy likviditet

Kommunedirektøren gis fullmakt til å plassere kommunens midler med lav risiko og høy likviditet i bankinnskudd og rentefond. Alle plasseringer skal gjøres i norske kroner (NOK).

Kommunen kan inngå rammeavtale for å ivareta det løpende behov for banktjenester. Kommunedirektøren har fullmakt til å inngå avtale om trekkrettighet.

Kommunens midler med lav risiko og høy likviditet plasseres i kommunens hovedbank, eventuelt supplert med innskudd i andre større spare- eller forretningsbanker, innenfor følgende begrensninger:

Ledig likviditet og andre midler med lav risiko og høy likviditet, utover hva som trengs til dekning av kommunens løpende forpliktelser de neste tre måneder kan plasseres etter de retningslinjer som følger av punktene 2.3, 2.4 og 2.5. Investeringshorisonten kan ikke overstige den investeringshorisont som avdekkes via likviditetsprognoser.

2.3 Innskudd i bank

For bankinnskudd gjelder følgende begrensninger:

- a) Innskudd i norske finansinstitusjoner og utenlandske finansinstitusjoner etablert i Norge. Finansinstitusjonen skal ha en forvaltningskapital på minimum NOK 1 MRD, en rating på minimum BBB+ og kommunens samlede innskudd i finansinstitusjonen skal ikke overstige 2 % av institusjonens forvaltningskapital. Begrensningen gjelder ikke flytende innskudd hos kommunens hovedbankforbindelse.
- b) Bankinnskudd skal ha maksimalt 6 måneders tidsbinding

2.4 Rentefond

Plassering av overskuddslikviditet i rentefond klassifisert som pengemarkedsfond m/ lav risiko, pengemarkedsfond. Jfr. Verdipapirfondenes bransjestandard for informasjon og klassifisering av rentefond innenfor følgende beløpsbegrensninger:

	Pengemarkedsfond m/lav risiko	Pengemarkedsfond
Volum	0-100 %	0-70 %
Maksimal andel i fondet	maks 15 % av fondets forvaltningskapital (FK)	maks 10 % av fondets FK

For plassering i pengemarkedsfond gjelder følgende:

- Midler kan kun plasseres i fond forvaltet av selskap med bred verdipapirforvaltning og som inngår som en del av anerkjent institusjon/finanskonsern.
- Det skal ikke være begrensninger på uttaksretten i fondene som benyttes, og midlene skal alltid være tilgjengelige på få dager.

2.5 Direkte eie av verdipapirer

Det skal ikke foretas enkeltanskaffelser av verdipapirer. Plasseringer i rentemarkedet skal gjøres som innskudd i bank eller rentefond.

3. Rammer og retningslinjer for forvaltning av gjeldporteføljen og øvrige finansieringsavtaler

3.1 Formål

Kommunens lån skal sammensettes med sikte på å sikre en balansert og optimal finansiering av kommunens kortsiktige og langsiktige kapitalbehov. Låneporteføljen skal primært styres mot å oppnå så lave lånekostnader som mulig, kombinert med størst mulig grad av forutsigbarhet.

3.2 Låneopptak

Låneopptakene skal vurderes opp mot likviditetsbehov, vedtatte investeringsbudsjett og forventninger om fremtidig renteutvikling.

Med utgangspunkt i kommunestyrets vedtak skal det gjennomføres låneopptak, herunder godkjenning av lånevilkår, og for øvrig forvaltning av kommunens innlån etter de retningslinjer som framgår av dette reglementet, og i tråd med bestemmelsene i kommunelovens § 14-14 om låneopptak.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å innhente tilbud, valg av långiver og lånetype samt godkjenne rente- og avdragsvilkår (herunder signere lånedokumenter)

Kommunedirektøren er ansvarlig for at alle lånedokumenter med tilhørende dokumentasjon arkiveres og oppbevares på en forsvarlig måte.

Forvaltningen legges opp i henhold til følgende;

- Låneporteføljen skal bestå av færrest mulig lån, dog slik at refinansieringsrisikoen ved ordinære låneforfall begrenses.
- Under ellers like forhold vil det være formålstjenlig at kommunen fordeler låneopptakene på flere långivere.
- Det kan kun tas opp lån i norske kroner.

3.3 Refinansiering

Kommunedirektøren gis fullmakt til enhver tid å velge å refinansiere lån ut fra en strategisk finans- og gjeldsforvaltning.

Refinansieringsrisikoen skal reduseres ved å spre tidspunkt for renteregulering/forfall. Lån som forfaller og skal refinansieres innen en periode på 12 måneder skal ikke overstige mer enn 50 % av total gjeldsportefølje. Kommunens gjennomsnittlige løpetid på innlån skal minimum være 3 år. Bestemmelsene i dette avsnitt sees i sammenheng.

3.4 Rentebinding og bruk av sikringsinstrumenter

Kommunedirektøren gis fullmakt til å vurdere hvilke rentebindinger som til enhver tid er gunstigst for kommunen.

For å oppnå ønsket rentebinding, gis det anledning til å ta i bruk framtidige renteavtaler (FRA) og rentebytteavtaler (SWAP). Rentesikringsinstrumentene skal kun benyttes for sikring av lånerenten, og vilkårene for sikring ihht KRS 11 skal alltid være oppfylt, sikringsdokumentasjon skal følgelig etableres for alle etableringer av rentesikringsinstrumenter. Beregninger av gjennomsnittlig gjenværende rentebinding skal inkludere FRA- og SWAP-kontrakter.

4. Rammer og retningslinjer for plassering av midler med lang tidshorisont (langsiktig likviditet)

4.1 Formål

Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva har som formål å forvalte frigjort kapital fra salget av aksjene i Agder Energi og andre midler etter kommunestyrets vedtak. Forvaltningen skal sikre en langsiktig avkastning som kan bidra til å gi innbyggerne i Lyngdal kommune ett godt tjenestetilbud. Det styres etter en investeringshorisont på 5 år samtidig som en søker en rimelig årlig bokført avkastning.

Unntatt fra bestemmelsene om minstekrav til spredning og bred eksponering i aksjemarkedet er kommunens aksjer plassert i Agder Energi og andre strategiske aksjer anskaffet etter kommunestyrets vedtak.

4.2 Hovedprinsipper i finansstrategien

4.2.1 Ansvarsforhold

Kommunedirektøren gis fullmakt til å plassere kommunens midler med lang tidshorisont ihht dette finansreglement.

4.2.2 Avkastningsmål

For å kunne oppfylle finans- og gjeldsforvaltningen formål skal midler med lang tidshorisont til enhver tid forvaltes etter følgende kriterier:

- Sikkerhet
- Risikospredning
- Likviditet
- Avkastning

Forvaltningen av kommunens langsiktige kapital bør gi en meravkastning på 1 % over 3 måneders NIBOR over tid. Ved rapportering skal porteføljen måles mot dette målet.

4.2.3 Rammer for plasseringer og regler for forvaltning.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å plassere kommunens midler med lang tidshorisont etter retningslinjer gitt nedenfor.

Midlene skal plasseres etter følgende maksimums- og minimumsrammer (% av andel langsiktige finansielle aktiva):

	Minimum %	Maksimum %
Bank/Pengemarked	10	100
Obligasjoner	0	50
Aksjemarkedet	0	40
Eiendomsmarkedet	0	30

Kreditrammer for plasseringer i rentebærende instrumenter

Investeringer i rentebærende instrumenter skal være som andel i verdipapirfond. Midler kan kun plasseres i fond forvaltet av selskap med bred verdipapirforvaltning og som inngår som en del av anerkjent institusjon/finanskonsern, jfr. pkt 2.4 a).

Pengemarkeds plasseringer skal ha minste gjennomsnittlige kredittrating "Investment grade", dvs. rating tilsvarende BBB- eller bedre.

For plasseringer innen obligasjoner kan inntil 10% av totalporteføljens samlede eksponering ha en eksponering med høyere kredittrisiko enn Investment Grade.

Rammer for plassering av anleggsobligasjoner / hold til forfall

Ved eventuelle investeringer i anleggsobligasjoner / hold til forfall skal maksimal løpetid være 10 år, og det skal tilstrebes best mulig spredning i løpetiden. Maksimalt 20% av totalporteføljen kan plasseres i anleggsobligasjoner.

Rammer med hensyn til renterisiko for rentebærende instrumenter som føres som omløpsmidler

Den gjennomsnittlige løpetiden for rentebærende papirer som er bokført som omløpsmidler (pengemarkedet og obligasjoner), skal tilpasses renteforventningene og ikke overstige 4 år.

Rammer for plasseringer i aksjerelatert risiko

Plasseringer i aksjemarkedet skal forvaltes etter en konservativ risikoprofil, og det skal tilstrebes god spredning mellom ulike sektorer og regioner for å sikre en mest mulig veldiversifisert portefølje.

Det kan investeres i norske og utenlandske aksjefond. Kommunedirektøren gis fullmakt til å beholde verdipapirer anskaffet innenfor rammene av tidligere reglement så lenge dette anses hensiktsmessig.

For aksjeplasseringer utenfor Norge tillates disse å ligge åpen mht. valutaeksponering mot norske kroner.

Rammer for plassering i eiendomsmarkedet:

Plassering i eiendomsmarkedet kan kun gjøres i fond, sameier, kommandittselskap og aksjeselskap. Eksponering i eiendom skal samlet sett være uten belåning og primært i Norge, subsidiært fond med nordisk fokus.

4.3 Verdiregulering og bufferfond

Den avkastningen som Lyngdal kommune oppnår på midler med lang tidshorisont skal, under forutsetning av et positivt netto driftsresultat, disponeres i følgende rekkefølge:

- (1) Inntektsføre budsjettert avkastningen i driftsregnskapet
- (2) Avsette til bufferfond, jfr 4.3.2

Bufferfond (verdireguleringsfond)

Av den avkastning Lyngdal kommune oppnår på forvaltning av den langsiktige kapitalen skal det hvert år avsettes av avkastning til oppbygging av et bufferfond. Bufferfondet skal bygges opp slik at det utgjør 40 % av maksimal aksjeandel/alternativ, jfr. punkt 4.2.3

Bufferfondet skal brukes for å utligne effekten på driftsresultatet av svingninger i aksjekursene, dessuten til å dekke inn mindre avkastning enn budsjettert i driftsregnskapet.

5 Rapportering

Kommunedirektøren skal i forbindelse med tertialrapportering pr. 30. april og pr 31. august og i årsmeldingen legge frem rapport for kommunestyret som viser status for kommunens porteføljer, gi en beskrivelse og vurdering av kommunens finansielle risiko og avkastning, sammenholdt med målene, rammene og begrensingene for forvaltningen som er fastsatt i finansreglementet.

Rapportene skal ihht forskriftens §4 inneholde:

- en vurdering av eventuelle vesentlige markedsendringer og endringer i kommunens finansielle risiko.
- sammensetning og markedsverdien av de finansielle midlene, både samlet og for hver gruppe av midler.
- Sammensetning og verdien av de finansielle forpliktelsene, både samlet og for hver gruppe av forpliktelser.
- løpetiden for de finansielle forpliktelsene, og om verdien av lån som forfaller og må refinansieres innen 12 måneder.
- aktuelle markedsrenter og kommunens egne rentebetingelser.
- avvik mellom kravene i finansreglementet og den faktiske forvaltningen.

Kommunedirektøren stiller følgende minimumskrav til den månedlig rapportering fra rådgivere:

- En oversikt over porteføljens sammensetning ift plasseringsrammen gitt i punkt 4.2.3>Porteføljen skal spesifiseres på de enkelte plasseringer.
- Markedsverdi samlet og fordelt på de ulike type aktiva
- Bekreftelse på at plasseringene ligger innenfor reglementet
- Prognose for årets avkastning
- Rapportering avkastning i fht avkastningskrav
- Endring i risikoeksponering.
- Bekreftelse på at plasseringene er i samsvar med de etiske retningslinjer jf pkt 6 overholdes.

6 Etiske retningslinjer

Finans- og gjeldsforvaltningen i Lyngdal kommune skal minimum baseres på forvaltningsløsninger som forholder seg til Statens Pensjonsfond Utlands etiske retningslinjer og eksklusjoner. Forvaltere som kommunen benytter skal ha sluttet seg til FNs prinsipper for ansvarlige investeringer (UNPRI).

7 Håndtering av avvik og vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko

7.1 Håndtering av avvik

Hvis det avdekkes avvik fra finansreglementet, skal det iverksettes nødvendige tiltak. Avviket slik det har fremstått, og eventuelt økonomisk konsekvens av avviket dersom det er vesentlig, skal uten ugrunnet opphold rapporteres til kommunestyret. Hvis det er nødvendig for å unngå vesentlig finansiell risiko, blant annet for å sikre at løpende betalingsforpliktelser kan innfris, skal kommunestyret selv endre finansreglementet.

7.2 Vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko

Dette skal vurderes fortløpende administrativt, og skal fremgå av den politiske rapporteringa. Rapporteringa skal beskrive den finansielle risikoen på følgende nivåer:

- Ledig likviditet og andre midler beregnet til driftsformål
- Gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtaler
- Midler med lang tidshorisont (langsiktig likviditet)

Er den finansielle risikoen vesentlig endret, skal Kommunedirektøren orientere kommunestyret snarest.

7.3 Kvalitetssikring

Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning pålegger kommunestyret å la uavhengig instans vurdere om finansreglementet legger rammer for en finans- og gjeldsforvaltning som er i tråd med kommunelovens regler og reglene i finans- og gjeldsforskriften. I tillegg skal uavhengig instans med tilstrekkelig kunnskap om finans- og gjeldsforvaltning vurdere rutinene for finans- og gjeldsforvaltningen. Kommunedirektøren pålegges ansvar for at slike eksterne vurderinger innhentes. Kvalitetssikring av finansreglement skal finne sted ved hver endring av reglementet, og før kommunestyret vedtar nytt, endret finansreglement. I denne sammenheng skal det også rapporteres på utført kvalitetssikring av rutinene.

Forklaring av enkelte ord og uttrykk

Finansinstrumenter.

Obligasjoner, sertifikater, verdipapirfond, aksjer mm.

Portefølje.

En samling av ulike verdipapirer.

Løpetid.

Tiden frem til et verdipapir forfaller til betaling, m.a.o. tiden frem til lånet (som verdipapiret representerer) skal tilbakebetales av den som har lånt pengene.

Varighet / durasjon.

Et begrep for løpetid der man også tar hensyn til når obligasjonen har rente- og avdragsbetalinger, m.a.o. når långiver får tilbake deler av de pengene han har lånt ut, kontantstrømmene. Varigheten defineres som veid gjennomsnittlig løpetid av alle betalingene av renter og avdrag, og hvor vektene er nåverdiene av disse betalingsstrømmene.

Rentefølsomhet / volatilitet.

Et verdipapirs rentefølsomhet viser den mulige endringen i verdipapirets verdi ved en ett (1) prosentpoengs endring i markedsrenten. Man regner også ut rentefølsomheten for hele porteføljen. Dette kalles porteføljens gjennomsnittlige rentefølsomhet. Verdipapirer med lang løpetid har stor rentefølsomhet og er utsatt for store kursbevegelser ved endringer i markedsrenten. I tider med fallende rentenivå øker obligasjonenes kursverdi og da mest for de med lang løpetid.

Systematisk risiko i aksjemarkedene (generell markedsrisiko)

Systematisk risiko er forbundet med sannsynligheten for at det aktuelle aksjemarkedet vil stige eller falle – både på kort og lang sikt.

Usystematisk risiko i aksjemarkedet (selskapsrisiko)

Usystematisk risiko er forbundet med risikoen for at verdien av det aktuelle investeringsobjekt (selskap) en investerer i, vil stige eller falle i forhold til verdien på markedet – både på kort og lang sikt.

Sertifikater

Sertifikater er rentebærende verdipapirer med løpetid inntil 12 måneder. Risikoen ved plassering i slike papirer er avhengig av hvem som legger ut slike lån. Likviditetsrisikoen er lavere enn sårinnskudd i bank. Imidlertid er annenhåndsomsetningen i sertifikater meget lav, slik at kostnaden ved å gå inn og ut av sertifikater er betydelig høyere enn tilsvarende transaksjoner i pengemarkeds-fond.

Obligasjoner

Obligasjoner er rentebærende verdipapirer med løpetid over 1 år. Risikoen ved plassering i slike papirer er avhengig av hvem som legger ut slike lån. Låntagers soliditet, obligasjonens durasjon, samt likviditeten i det enkelte papir avgjør risikoen ved plassering i en obligasjon. Når det generelle rentenivået går opp, synker kursverdien på obligasjoner og motsatt når renten går ned.

Verdipapirfond

Forvaltningsselskaper tilbyr andeler i verdipapirfond. Når man plasserer i et verdipapirfond blir en andelseier i fondet. Man eier dermed en del av en større portefølje av verdipapirer. For mindre og mellomstore investorer kan det være vanskelig å bygge opp en portefølje av verdipapirer med en balansert risikoeksponering. En diversifisert portefølje reduserer risikoen som ligger i enkeltpapirer både m.h.t. kredittrisiko, renterisiko (kursrisiko) og likviditetsrisiko. Fond fremstår derfor som et lønnsomt og trygt alternativ til bankinnskudd og direkte investeringer i verdipapirmarkedet.

Pengemarkedsfond

Pengemarkedsfond defineres som rentefond hvis verdi som følge av renteendringer kun påvirkes av endringer i 0 – 12 måneders pengemarkedsrente. Dette innebærer at pengemarkedsfond kun kan investere i rentepapirer med gjenværende rentebinding lik eller mindre enn 365 dager. Pengemarkedsfond gir over tid, som regel innskyterne bedre avkastning enn bankinnskudd. Bruk av pengemarkedsfond sikrer god spredning av kredittrisiko.

Obligasjonsfond

Obligasjonsfond består av papirer med en gjennomsnittlig løpetid over ett år. I disse fondene vil kursutslagene være større enn i pengemarkedsfondene, ved endringer i rentenivået. Historiske data tilsier imidlertid at avkastningen over tid vil være høyere enn i pengemarkedsfondene.

Aksjefond

En investering i aksjefond reduserer risikoen ved å være i aksjemarkedet betydelig i forhold til å investere i enkeltaksjer. Som en konservativ investor bør man imidlertid unngå investeringer i de mest spekulative aksjefondene. Dessuten legges det vekt på å sørge for å oppnå en risikospredning også når det gjelder en plassering i aksjefond, d.v.s. at man sprer beløpet på fond med forskjellig investeringsprofil. På den måten oppnås en relativt bred eksponering i aksjemarkedet.

Referanseindeks

Det benyttes representative indekser for å evaluere enkeltplasseringers avkastning og risiko i forhold til markedet som helhet. Målsettingen er å oppnå en avkastning som er høyere enn valgt referanseindeks til fondet.

Egenkapitalbevis

Et verdipapir som kan utstedes av bl.a. sparebanker og gjensidige forsikringselskap. Egenkapitalbeviset er ikke en eierandel på samme måte som aksjer, men den gir utbytte på omtrent samme måte. Egenkapitalbevis er en del av egenkapitalen hos den som utsteder bevisene.

Egenkapitalinstrumenter

Med egenkapitalinstrumenter menes aksjer, egenkapitalbevis, andeler i verdipapirfond samt andre instrumenter som indirekte eller direkte er plassering i foretaks egenkapital eller er avledet av egenkapitalinstrumenter (derivat).

NIBOR,

Norwegian Interbank Offered Rate, en pengemarkedsrente som angir hvor høy rente banker og andre aktører i pengemarkedet må betale for å byttelåne valuta en periode.

Postadresse:
Postboks 353, 4577 Lyngdal

Telefon: +47 38 33 40 00
Org.nr.: 922 421 498

E-post: post@lyngdal.kommune.no
www.lyngdal.kommune.no

**LYNGDAL
KOMMUNE**

Agder Sekretariat

Kontrollutvalget i Lyngdal kommune

Sak 03/21

Møtedato: 01.02.21

Saksbehandler: WG

**SAK 03/21 FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL 2020 – ORIENTERING
FRA REVISOR OM RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING**

Vedlegg:

Risiko og vesentlighetsvurdering for forenklet etterlevelseskontroll fra KomRev Sør IKS, datert 12.01.21

Bakgrunn for saken:

I kommunelovens § 24-9 er revisor gitt en ny pliktig oppgave.

Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen.

Saksframstilling:

Ansvar for oppgaven er lagt til regnskapsrevisor og det er i loven lagt opp til en uttalelse på utført arbeid med moderat sikkerhet.

Forenklet etterlevelseskontroll erstatter ikke den ordinære regnskapsrevisjon eller forvaltningsrevisjonen, men kan sees på som et supplement. For kontrollutvalgets del er ansvaret begrenset til å påse at det gjennomføres, og holde seg orientert om risiko- og vesentlighetsvurderingen, samt resultatene fra kontrollen.

Forenklet etterlevelseskontroll styrker kontrollutvalgets grunnlag for å ivareta sitt ansvar for å føre kontroll med at økonomiforvaltningen foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Det fremgår av risiko- og vesentlighetsvurderingen at revisor etter en samlet vurdering har valgt ut området offentlig anskaffelse og etterlevelse av reglene om offentlige anskaffelser i anskaffelsesloven og anskaffelsesforskrift, for kontroll på følgende områder:

- Anskaffelsen skal være basert på konkurranse.
- Anskaffelsen skal kunngjøres i henhold til bestemmelser i forskrift.
- Det skal føres anskaffelsesprotokoll for gjennomføringen av anskaffelsen.
- Det skal foretas en beregning av anskaffelsens anslåtte verdi før kunngjøring.

Forenklet etterlevelseskontrollen med økonomiforvaltningen vil bli gjennomført og rapportert til kontrollutvalget innen den fristen som loven har satt, 30. juni 2021.

Regnskapsrevisor vil være til stede i møtet og kan presentere risiko- og vesentlighetsvurderingen, samt svare på eventuelle spørsmål.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar risiko- og vesentlighetsvurdering for forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen i Lyngdal kommune for 2020 til orientering.

Agder Sekretariat

Kontrollutvalget i Lyngdal kommune

Sak 04/21

Møtedato: 01.02.21

Saksbehandler: Willy Gill

**SAK 04/21 PROSJEKTPLAN – FORVALTNINGSREVISJON
RUSFOREBYGGING**

Vedlegg:

Forslag til prosjektplan fra KomRev Sør IKS datert 18. januar 2021

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget bestilte dette prosjektet i møte 16.11.20. Revisjonen har nå utarbeidet forslag til prosjektplan som fremlegges for godkjenning.

Formålet med prosjektet vil være å undersøke i hvilken grad Lyngdal kommune arbeider for å forebygge misbruk av rusmidler blant barn og ungdom.

Revisjonen foreslår følgende hovedproblemstilling for prosjektet:

I hvilken grad arbeider Lyngdal kommune for å forebygge misbruk av rusmidler blant barn og ungdom?

I undersøkelsen kan følgende spørsmål være aktuelle:

- *Hvordan kartlegger kommunen rusmisbruk blant barn og ungdom?*
- *Har kommunen utarbeidet og iverksatt tilstrekkelige planverk og tiltak for å forebygge misbruk av rusmidler blant barn og ungdom?*
- *I hvilken grad samordnes forebyggende tiltak fra ulike aktører i Lyngdal?*
- *Hvordan evalueres kommunens eget arbeid med rusforebygging for barn og ungdom?*

For nærmere detaljer vises til forslag til prosjektplan og til forvaltningsrevisors presentasjon av prosjektplanen i møtet.

I samråd med forvaltningsrevisor vil det være mulig å foreta eventuelle justeringer i prosjektplanen dersom utvalget skulle ønske det.

Prosjektet er forventet gjennomført innenfor en tidsramme på 300 timer.

Revisjonen tar sikte på å fremlegge rapport fra prosjektet i løpet av 2021.

Forslag til vedtak:

Prosjektplan datert 18. januar 2021 godkjennes.

Agder Sekretariat

Kontrollutvalget i Lyngdal kommune

Sak 05/21

Møtedato: 01.02.21

Saksbehandler: Willy Gill

SAK 05/21 PRIORITERING AV FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL I 2021 OG 2022 - DRØFTING

Vedlegg:

Bakgrunn for saken:

Formålet med denne saken er å drøfte prioritering av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for gjennomføring i 2021 og 2022. Dette bl.a. for å lette planlegging og samordning av ressurser til gjennomføring av prosjektene.

Plan for forvaltningsrevisjon 2020 – 2023 og Plan for eierskapskontroll 2020 – 2023 er vedtatt av kommunestyret med følgende prioriteringer:

Vedtatt prioritering forvaltningsrevisjon:

Prioritet	Tema/sector
1.	Rusforebygging
2.	Barnefattigdom
3.	Vaksinasjon
4.	Økonomistyring

Kontrollutvalget bestilte i sitt møte 16.11.20 forvaltningsrevisjon «Rusforebygging». Prosjektplan for dette prosjektet fremlegges kontrollutvalget for godkjenning 01.02.21 med en foreslått ramme på inntil 300 timer.

Vedtatt prioritering eierskapskontroll:

Prioritering	Selskap	Tidspunkt for gjennomføring
1.	Renovasjonsselskapet for Farsund og Lyngdal AS	
2.	Brannvesenet Sør IKS	

Kontrollutvalget har så langt ikke bestilt gjennomføring av eierskapskontroll.

Vurderinger:

Kontrollutvalget inviteres til å drøfte hvilke prosjekter som bør prioriteres for 2021/2022. Utvalget har et budsjett for 2021 på 350 timer til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Prosjektet «Rusforebygging» er bestilt med en ramme på 300 timer. Det gjenstår da om lag 50 timer på 2021 - budsjettet.

Utvalget bør tenke igjennom om man ønsker å sette i gang en eierskapskontroll for gjenværende timer. En standard eierskapskontroll kan estimeres med et timeforbruk på mellom 40-70 timer. De foreslåtte selskaper er eid sammen med øvrige kommuner. Det antas at kontroll av disse selskapene vil være fornuftig å gjennomføre i samarbeid med de aktuelle eierkommuner.

Alternativt kan et nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt prioriteres for gjennomføring i siste del av 2021 og 2022. Timerressurser for en forvaltningsrevisjon avklares i en prosjektplan.

Saken legges frem for utvalget til drøfting. Vedtak utarbeides i møtet.

Forslag til vedtak: